

Ordlek ur Fjädrar – Jacqueline Woodson

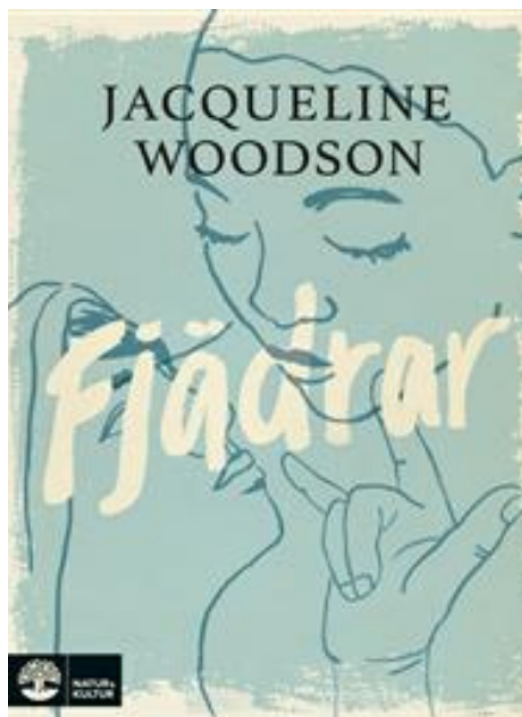
Skönlitteratur för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Lyrik, dramatik, sagor och myter - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Syfte

Att gestalta ett ord genom en ordlek stimulerar ordförråd, uttrycksförmåga och elevernas skrivande.

Läraren reflekterar

Just nu läser jag Fjädrar av Jacqueline Woodson med en klass. På nästan varje sida skulle man kunna stanna och beröra antingen innehåll eller något språkligt. På sidan 50 leker syskonen Frannie och Sean en ordlek som vi testar. På så vis skapar vi en koppling mellan bokens karaktärer och verkligheten.

Han tog fram lite ketchup från kylan, och en ostskiva.
Här, tecknade han och la osten på en av tallrikarna. *Det här är din plats.*
Gul, tecknade han.
Den är ju jättesvår, Sean! Gul **LÅTER** ingenting.
Ingenting låter något alls för mig! Det är ju det den här leken handlar om. Gul!

Vi hade lekt den här leken sedan vi var riktigt små. Den ena kom på ett ord som den andra skulle beskriva så att den andra kunde känna det någonstans inombords. Så att den andra kunde *höra* det. Sean var bättre på leken än jag var, men jag älskade den ändå.

Som något mjukt, tecknade jag. En kudde. Eller så låter gul som bubblor känns – en massa bubblor i ett badkar.

Metod

Anvisningen står i princip i texten som jag läser högt. Det blir till liten skrivaktivitet i inledningen av en lektion. Den tar ca 6 minuter (två minuters skrivtid per ord nedan).

KONSTEN ATT BESKRIVA – SEANS ORDLEK

Beskriv ett ord så att någon kan *känna ordet inombords* och *höra det*. Du ska beskriva ordet utan att nämna det. Använd även andra sinnen (t ex se och lukta). Skriv 3-5 meningar om varje ord.

- A) STRESS
- B) UNDERJORDEN
- C) MÖRKER

ELEVEXEMPEL

A) Svetten börjar komma överallt. Det känns som att man inte kommer hinna. Man blir orolig i magen och måste skynda fram med snabba steg.

B) Det är fullt med jord. Maskarna trivs här. Det är fuktigt och obehagligt att känna på. Jag ser massor med hål som maskarna gjort. Jag hör inget mer än småkryp som kryper förbi.

C) Det är svårt att se i och vissa är rädda för det, särskilt små barn. Man vet inte vad som finns i det.

VILKA ORD SKA JAG VÄLJA?

Det går ju att välja ord ur texten som man vill beröra, antingen för att orden i sig är intressanta eller för att de på något sätt är centrala för handlingen. Denna gång använde jag tre ord som förekommer i nästa kapitel. Elevenna får då möta orden innan vi läser.

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll*

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

Betygskriterier*

Eleven skriver olika slags texter med **god** språklig variation, **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.

* årskurs 7-9